

ROMII ȘI XENOFOBIA

PPE I, sem. II

2020 – ALTERNATIVE la *Întrebări pentru Examenul la Disciplina: ROMII și XENOFOBIA*

Studentii pot alcătui fiecare câte un documentar urmând modele de mai jos (TABEL) cu minimum 5 intrări acoperind perioade istorice din Europa precum:

1850-1875

1875 -1900

1900 -1925

1925-1940

1940-1945

1945-1950

1950-1975

1975-2000

2000-2020

Acest proiecte verifică:

- a) însușirea unor cunoștințe generale despre romi – indiferent de sursele bibliografice utilizate -
- b) capacitatea de a organiza aceste cunoștințe în spiritul corectitudinii științifice.
- c) demonstrarea dezvoltării unui spirit de toleranță.

EXAMENUL SE VA DESFĂȘURA ASTFEL:

1. Fiecare student va alege o perioadă.
2. Adina va face o listă cu perioadele alese, în așa fel, încât nici o perioadă să nu apară de două ori în listă.
3. Fiecare student va elabora **un TABEL – urmând modelele propuse** - pentru perioada aleasă . Va trimite prin mail Adinei materialul. (Ea mi le va trimite pe toate mie.)

MODELE DE PREZENTARE A ISTORIEI ȚIGANILOR (Aici termenul nu are conținut ofensator. El este termenul istoric folosit.)

Primul mileniu de istorie a Țiganilor

Potrivit unei cronologii propusă de David Kenrick¹, istoria pre-europeană a Țiganilor (despre Romi se poate vorbi abia după ajungerea lor în Imperiul Roman, în Anatolia). Este o istorie care se derulează între anii 226 și 1000. Este aici propusă, ipoteza că până în 226, nu au fost Țigani în afara Indiei.

TIMPUL		FAPTELE	LOCUL	OBSERVAȚII
	ANUL / ANII.	EVENIMENT / PROCES PETRECUT	LOC DE DESFĂȘURARE CU DENUMIREA ACTUALĂ	Surse, Incongruențe, Interpretări
Secol III	226 A.D. 227. AD	ARDAȘIR devine Împărat al Persiei și în 227 cucerește părți ale Nordului Indiei din acea vreme. Inscripția <i>Ka'be-ye-Zardusht</i> sugerează că Imperiul Persan ajunge în Peshawar și la Rann de Kutch în timpul domniei lui Shapur I (ajuns la tron în 241 AD). Grupuri de nomazi – care se autodenumeau Dom, Sindhi și Kale încep să călătorească în Persia, în așa numite migrații circulatorii. Ajung în contact cu Alanii – grupuri nomadice din Nordul Mării Negre. De la aceștia împrumută și ideea căruțelor locuințe cât și cuvântul <i>ordon</i> .	Nordul Sub-continentalului Indian Persia vremii și Nordul Mării Negre	Numele generic <i>India</i> nu exista în acea vreme. (Numele potrivit filosofului francez Angot este o creație a Angliei coloniale, secolul XIX-lea) Sursa informațiilor nu apare în text.
Sec IV	370	Locul de bază al Alanilor este ocupat de Huni. Alanii fug spre Europa.	Nordul Mării Negre.	
P R I M E L E M I G R A Ț I I	415-500	Hunii albi (Hephtaliții) au invadat Nordul Indiei, Toramana și Mihirakula și au stabilit regatul de Cașmir și Punjab. Sindhi plus Dom-ii și Kale nu se mai întorc în India din migrațiile lor circulatorii, iar rutele lor se extind către Nord Vestul Iranului. Cu aceste extinderi ei preiau fostele teritorii ale Alanilor nomazi și ajung în contact cu Georgienii și Armenii. În timpul invaziei Arabe în Persia, aceste grupuri părăsiseră deja țara, de aceea există așa de puține cuvinte Arabe în limba Romani.		Arabii nu s-au amestecat cu ei considerându-i impuri din cauza statutului social, a caracterului religiei și pentru că mâncau porc.
	420-438	Domnia lui BAHRAM V GUR. Un grup mare de muzicieni și familiile lor vin din India. Ei au fost descriși la acea vreme drept Luri , iar în alte vremuri, drept Jat (Zott) . Mohan Singh (ROMA		

¹ Donald Kenrick - **Romanies in the Middle East - part 3A. Tentative Chronology**, disponibilă la adresa: <http://www.domresearchcenter.com/reprints/kenrick3.html>;

Î N A F A R A "I N D I E I"		<p>2,1) este probabil mai aproape de adevăr când îi numește Gandharva. Putem fi siguri, doar că ei au venit în Persia în vremea lui Bahram Gur și potrivit lui Firdoussi ei mâncau vițel (deși nu practicau religia Hindușă).</p> <p>Kendrick citează:</p> <p>"Bahram a văzut câțiva oameni și i-a blamat pentru că se lipseau de muzică. Ei i-au răspuns: Am căutat mult un muzician și am oferit 100 dirhami, dar nu am putut găsi niciunul." Bahram a scris lui Schankalat, cerându-i să-i trimită 4000 de muzicieni și dansatori de la curtea sa. După ce Schankalat i-a trimis, Bahram i-a împărțit prin toată provincial și a cerut oamenilor să-l angajeze pentru a fi distrați de ei și să-l plătească cu dreptate" (Zotenberg, p. 567).</p> <p>Acești muzicieni au fost absorbiți în migrațiile ulterioare și au rămas ca un grup distinct 'Motribiya'.</p> <p>(Zott-Jat au emigrat în Persia în grupuri mici și erau acolo când au invadat Arabii.)</p>		
Secolul VII	632	<p>Este menționată prezența populațiilor Zott în Bahreim în timpul Califului Abu Bekr (632-634 AD) (Ibn al Atir, see MacRitchie, p. 15, JGLS (NS) vii pp. 310).</p>		
	Cca. 642	<p>În timpul domniei Califului Omar (?) I (635-644), Arabii au capturat Haumatu-z-Zott (zona locuită de Zott) la granița cu actualul Iraq, o zonă sedentară.</p> <p>"Șase leghe sud est de Ramhurmuz, pe drumul către Arrajan, era Hawmah sau districtul populației Zott. Districtul era străbătut de râul Tab, și două sate sunt cunoscute și astăzi Az-Zutt and Al-khabaran" (Le Strange, p. 244).</p>		
	669	<p>În timpul domniei Califului Muawiya (661-680), Muawiya a strămutat spre coastă o rasă de Zutt din Basrah abd Sayabigah, și a sedentarizat câțiva la Antiohia. " (Baladhuri. See MacRitchie p. 17, JGLS ib. p. 308).</p> <p>Se pare că acești Zutt aveau propriul cartier la Basrah în acea vreme, cum aveau și în Bahreim. Sayabigah au fost alt grup Indian, care erau funcționari.</p> <p>Pentru un al patrulea grup de Zott – probabil de meșteșugari – există o referință din aceeași epocă. Ei erau atașați la un trib Arab (Tamim), în același fel în care grupurile Ghorbati erau atașați triburilor</p>		

		nomade Persane și Kurde de azi. "Tamim au venit cu Zotti lor și cu Asawir ." (Wellhausen, p. 397). În final, avem migrații forțate din India a unui larg număr de Jat .		
Secolul VIII	712	- În timpul domniei Califului Al-Walid (705-712) și a Guvernatorului Persiei Al-Hajjaj (704-15), când Arabii au invadat ținuturile din zona Indusului (Sindh), câțiva Jati s-au luptat cu ei. Arabii, i-au deportat împreună cu familiile lor (ROMA 1,1 p. 9-11). Sursele diferă cu privire la locul unde au fost deportați, dar cel mai probabil este locul mlăștinos dintre Tigru și Eufrat. (Al-Hajjaj a început să dreneze și să populeze numitele mlăștini.)		
Secolul IX	820-834	STATUL JAT (820-834) Populațiile Jats au reușit între (820-834) să-și fondeze propriul stat. Statul a fost înfrânt și ei împrăștiați în diferite părți ale Imperului Arab. Membrii unui grup au fost folosiți ca soldați la Ainzarba în lupta împotriva Imperiului Roman de Răsărit (Bizanț). (Bizantinii învingători i-au luat prizonieri pe soldați și i-au adus în Europa.) (Este probabil ca ei să fi stat o perioadă în Armenia Ciliciană, înainte de a veni în Imperiul Bizantin.) Alte trei grupuri separate se pare că s-au mutat din Orientul Mijlociu, în Europa. Dom via Syria; Zott via Ainzarba (Aintab ?) și al treilea grup (cu Dom , Sindhi , Kale) prin Nordul Iranului de azi și prin Armenia propriu-zisă.	Între Tigru și Eufrat	Nu se menționează Sursele
	855			

Kenrick nu explică de ce începe istoria Țiganilor cu anul 226. Nu explică nici de ce nu vorbește despre aceste populații dinainte de cucerirea lor de către Perși. Nu este de înțeles, de ce nu sunt menționate sursele Europene care vorbesc despre ei cu câteva sute de ani mai devreme, numindu-i Secani.

Singura explicație plauzibilă ar fi că, înainte de cucerirea persană, există doar istorii multiple ale acestor populații și nu o unică istorie.

După Kenrick sunt populațiile: Dom, Zott, Sindhi, Kale, Luri, 'Motribiya', Zott-Jat, Zutt Sayabigah , Asawir, Ghorbati, ...

Acestea toate sunt prezentate ca populații cucerite și migratoare. Ele ar fi migrat forțate politic sau doar împinse economic spre locuri mai prospere, favorabile comerțului sau găsirii de locuri pe piața forței de muncă.

Primele mari migrații sunt ale grupurilor de nomazi – care se auto-denumeau **Dom, Sindhi și Kale**, grupuri care încep să călătorească în actualul Iran – în așa numite migrații circulatorii.

Sunt, deci, în primul mileniu, trei mari grupuri cărora li s-ar putea atribui origini în sub-continentul indian: **Dom, Sindhi și Kale**.

Nu și Romi!

În plus, mai apar grupuri de profesioniști precum, Luri² sau Motribia, sau Zott, sau Sayabigah și sau Gorbati (străini).

O poziție asemănătoare cu cea a lui Kendrick se găsește și într-o revizuire recentă a concepțiilor lui Hancock³

Alte surse – de exemplu Sandor Abraham – susțin ipoteza originii europene a Romilor. Sandor Abraham – apelând la surse biblice și asemănări cultural religioase – consideră istoria Romilor (de dinainte de ajungerea lor în Valea Indusului) drept istoria triburilor evreiești pierdute⁴. Acestea și-au găsit loc în lumea mai tolerantă a scyto-sarmaților și nu în lumea indo-arienilor⁵. Acest tip de surse mută începutul istoriei Romilor cu 1500 de ani mai devreme și încorporează și istoria confruntărilor. Tot aici istoria lor este și o istorie a schimburilor pașnice cu culturile dezvoltate în bazinul Mediteranei.

AL DOILEA MILENIU DE ISTORIE A ȚIGANILOR

Țigani în Europa de Răsărit 1000-1400

Conform lui Kenrick, în sursa citată anterior și în lucrarea, **The A to Z of the Gypsies (Romanies)**⁶, Țiganiii ajung la porțile Europei în următoarea cronologie, documentată. (Evident,

² Numele în Arabă este **Motribya**.

³ Hancock, J. *On Romani origins and identity*, în *The Romani Archives and Documentation Center* available at http://www.radoc.net/radoc.php?doc=art_b_history_origins&lang=en&articles=true.

⁴ Sandor Abraham - *Myths, Hypotheses and Facts, Concerning the Origin of Peoples: The True Origin of Roma and Sinti*, Available at <http://www.imninalu.net/Roma.htm>.

⁵ "The spiritual realm of Roma is closer to that of Hebrews. It is on the basis of these facts, culture and spirituality, that I suggest my hypotheses about their probable origin and history before their arrival in the Indus valley." – scrie Abraham pe forumul <https://kuruc.info/r/1/10355/>

⁶ Donald Kendrick (2010) : **The A to Z of the Gypsies (Romanies)**, The Scarecrow Press Inc. Lanham, Toronto, London, UK..

realitatea a fost mult mai bogată, dar cel puțin mențiunile documentare pot fi luate drept realități foarte probabile⁷.)

TIMPUL		FAPTELE	LOCUL	OBSERVAȚII
	ANUL / ANII.	EVENIMENT / PROCES PETRECUT	LOC DE DESFĂȘURARE CU DENUMIREA ACTUALĂ	Surse, Incongruențe, Interpretări
Secolul al XI-lea	Cca. 1050	Acrobați, dresori de animale și tămăduitori de animale sun notificați la Constantinopol (<i>Athingani</i>)	Europa. Turcia Europeană	
Secolul al XII-lea	1192	Pierderea bătăliei de la Terain, ultimii țigani pleacă spre Europa	Plecare din India	
Secolul al XIII-lea	1290	Imperiul Bizantin. Țigani pantofari apar la Muntele Athos	Europa. Grecia	
M I G R A Ț I I în I M P E R I U L R O M A N d e R Ă	1322	Imperiul Bizantin. Nomazi (Țigani ?) sunt menționați în Insula Creta.	Europa. Ins. Creta (posesiune Bizantină în epocă)	
	1347	Ciumă neagră la Constantinopol. Țigani se mută din nou.	Europa. Plecare de la Constantinopol	
	1348	Țigani notificați la Prizern. (Serbia)	Europa. Serbia	
	1362	Țigani notificați la Dubrovnik.	Europa. Croația	
	1373	Țigani notificați în Corfu	Europa. Grecia	
	1378	Țigani notificați ca locuind lângă mănăstirea Rila (Rumelia).	Europa. Bulgaria	
	1384	Țigani pantofari apar la Modon.	Europa. Grecia	
	1385	Valahia. Comerț cu sclavi Țigani.	Europa. România de azi.	(Document considerat contrafăcut.)

⁷ Este însă imposibil de știut ce nu s-a documentat și dacă nu, tocmai părțile nedocumentate au fost cele mai substanțiale în istoria trăită.

S Ă R I T				
-----------------------	--	--	--	--

Țiganii, ca și până acum (anul 1000 A. D.), au migrat din proprie inițiativă și în afara orizontului indian. Primii care au migrat au făcut-o pentru a oferi pe noi piețe serviciile și produsele rare peste a căror meșteșug ei aveau "monopol" și din care câștigau bine. (Această producție era bazată pe tehnici secrete, bine păzite, și pe abilități cultivate inițiativ în cadrul familiei.) Armurierii sau chiar unii războinici sunt dintre acești exploratori ai lumii. În aceste valuri, este posibil să fi fost și acrobații, artiștii circului, și cântăreții iubirii, cântăreții bucuriei de viață ("zest⁸"), lăutarii și poeții de curte sau cei rătăcitori, chiar rishi – marii depozitari ai înțelepciunii milenare a culturii Indiei – cum a fost Rumi în Iconium sau Ramon Lullus în Estul Spaniei. Nu este exclus ca descoperirea secretelor iubirii neinhibate și a frumuseții trupului omenesc să se fi inspirat direct din cultura care venea din India.

Încorporarea zonei lor de migrațiune în Imperii cu alte granițe au stimulat extinderea ariilor de migrațiune tradițională dinspre India.

În urma "pionierilor", au venit pe rând și profesioniștii mai puțin prestigioși și apoi și populații nedorite.

Războaiele și ciurma neagră au cauzat migrații forțate spre Europa. Perioada atingerii Europei de est este situată între 1000-1400.

Alte grupuri au pornit în direcția deschisă de noul stăpân pentru că războiul le-a distrus rostul acasă.

Altele au migrat pentru a practica meseriile "murdare" sau pentru a practica meseria care nu au mai avut căutare în zonele nou atinse. Dispariția unor astfel de meserii i-au împins în aria celor stigmatizate social. Călăul era una dintre acestea. Călăul – potrivit lui Kogălniceanu – era în ținuturile românești, țigan și doar țigan. Tot ei se pricepeau la jupuit animale și prelucrat piei.

În Bihorul românesc al anilor 1950 mai existau aceste segregatii profesionale. Aici, omul care curăța haznalele, cel care curăța hornurile sau cel care spăla morții erau țigani. Tot țigani erau și cei ce colectau zdrențe, pene, ... cei ce cositoareau oale, cei ce vindeau căldări, sau burlane ... Țigani mai erau cărămidari. Țigan era porcarul, văcarul, stăvarul. Dar și geambașii – aici se numeau *teujeri* erau de regulă Țigani.

De multe ori, migrația i-a împins spre muncile cele mai grele și mai rele: cerșitul, prostituția ...

Femei Țigănci, încălțate precar străbăteau zloata de început și sfârșit de iarnă, cu o imensă traistă – din iută – purtată în spate... cerșeau pe la porți, o bucată de pâine ... Uneori, cereau (pentru a le mânca) găinile și alte păsări moarte. Tot ei consumau și alte animale moarte, oi, cai ... În Bihorul anilor 50, alți țigani – cu un oarecare prestigiu, cu "hire" (de neam mai bun) - vindeau mărunțișuri expuse pe jos în târgurile rurale. Aici, numele consacrat pentru acest negoț mărunț era: "*la șetre*"! Numele *șatră*, era numele consacrat pentru comunitatea de țigani care migra împreună⁹. El ar putea, și care ar putea fi un **Kshatria**, corupt prin trecerea prin mai multe limbi.)

Alte grupuri au migrat pur și simplu pentru a-și asigura hrana, fiind populații numeroase care trăiau tradițional – cum sunt și astăzi populațiile **Bajara** și toți "cei de neatins" din Biharul indian. Aceștia erau marginali ai unor comunități prospere.

Alte grupuri au fost pur și simplu supuse deportărilor.

Altele au fost grupuri de prizonieri de război sau de populații necesare economiei războiului, armurierii, îngrijitorii, tămăduitorii de cai, cofetarii, bucătarii... Este, probabil ca mulți dintre aceștia să fi fost pur și simplu abandonați când un război anume s-a încheiat și nu mai erau bani sau interese pentru a porni altul.

⁸ Pentru conceptul filosofic de *zest*, vezi Bertrand Russell - **În căutarea fericirii (1930)**.

⁹ Vezi filmul lui Emil Lotreanu din 1975: *Șatra* sau sub numele său în engleză **Gypsies Are Found Near Heaven** (Табор уходит в небо – Russian-, lit. "*The gypsy camp goes to heaven*"; cunoscut în Engleză și sub numele de **Queen of the Gypsies (Reginal Țiganilor)**). Filmul regizat în 1975 se petrece la începutul secolului XX undeva în estul Imperiului Austro Ungar. Este o dramă romantică dintre Rada – o fată de bulibașă și hoțul de cai Zobar. Scenariul are la bază o povestire din 1892 a lui Gorki, "*Makar Chudra*".

Nu este imposibil, ca a "acasă", strămoșii lor să fi avut un statut mai bun, poate și o soartă mai bună. Dar este puțin probabil. Două argumente susțin afirmația. Mai întâi, nu am auzit de reînțarceri¹⁰ ale lor, în țara mamă. (Dar, trăiam aproape de drama plecărilor la Palestina a vecinilor noștri evrei, care făceau *allia*.) Al doilea, lege migrației spune clar: oamenii fug de rău și merg spre ceea ce cred ei că este bine! Un migrant spunea: "Nimeni nu pleacă de bine de acasă de la el!"

Țigani - Pelerini în Europa de Vest 1400 -1500

TIMPUL		FAPTELE	LOCUL	OBSERVAȚII
	ANUL / ANII.	EVENIMENT / PROCES PETRECUT	LOC DE DESFĂȘURARE CU DENUMIREA ACTUALĂ	Surse, Incongruențe, Interpretări
	1399	Țigani menționați într-o cronică, din Boemia.	Europa. Cehia	
S E C O L U L P E L E R I N I L O R	1407	Țigani notificați la Hildesheim.	Europa. Germania de azi	Țigani sunt primiți drept pelerini și tratați cu bunăvoință sub imperiul datoriei religioase.
	1417	La Lindau, Regele Ungariei, Sigismund dă un salvconduct – pașaport colectiv – pentru un grup de Țigani. (Sfântul Imperiu Roman)	Europa. Austria	
	1418	Țigani notificați la Colmar (?!)	Europa. Franța.	
		Țigani notificați în teritoriul Elveției.	Europa. Elveția	
	1419	Primii Țigani notificați la Anwerp.		
	1420	Primii Țigani notificați la Deventer.	Europa. Olanda.	
	1422	Țigani notificați la Bologna.	Europa. Italia	
	1423	Ducele Andrei și tovarășii săi îl vizitează pe Papa Martin al V-lea.		
		Țigani notificați la Spitski	Europa. Slovakia.	
	1425	Țigani notificați la Zaragosa.	Europa. Spania.	
		Primii Țigani notificați la Barcelona.	Europa. Spania.	
	1453	Căderea Constantinopolului sub cucerire turcească. Unii Țigani fug spre Vest.		
		Țigani fierari sunt notificați în Slovenia.	Europa. Slovenia	
	1468	Primii Țigani notificați în Cipru.	Europa. Cipru	
	1472	Parlamentul întrunit la Lucerna interzice Țigani.	Europa. Elveția	PRIMELE EXPUZĂRI COLECTIVE ALE ȚIGANILOR.

¹⁰ Vizita organizată în India – Chardingarh – pentru liderii lor a fost un exercițiu politic.

LIA POP – DOCUMENTAR PENTRU CARTEA ROMII ȘI XENOFOBIA

	1472	Ducele Frederick cere poporului să-i primească și să-l ocrotească pe Țiganii pelerini.	Europa. Renania Palatinat.	
	1485	Primii Țigani notificați în Sicilia.	Europa. Sicilia.	
	1489	Țigani muzicieni cântă pe insula Csepel.	Europa. Ungaria.	
	1492	Prima schiță a viitoarei legi de expulzare a Țiganilor.	Europa. Spania	
	1493	Țiganii expulzați de la Milano.	Europa. Italia	
	1498	Țiganii expulzați din Sfântul Imperiu Roman (Germania).	Europa. Germania	
	1499	Țiganii expulzați din Spania. <i>Pragmatica Regilor Catolici</i> .	Europa. Spania	
	1500	Primii Țigani notificați în Rusia.	Europa. Rusia	GENERALIZAREA EXPULZĂRILOR plus noi măsuri pentru alungarea Țiganilor din Europa de vest.
	1504	Este ordonată expulzarea Țiganilor din Franța.	Europa. Franța	

Țiganii - EXPULZAȚI DIN TOT VESTUL EUROPEI 1500 – 1700

TIMPUL		FAPTELE	LOCUL	OBSERVAȚII
	ANUL / ANII.	EVENIMENT / PROCES PETRECUT	LOC DE DESFĂȘURARE CU DENUMIREA ACTUALĂ	Surse, Incongruențe, Interpretări
Primele Expulzări	1492	Prima schiță a viitoarei legi de expulzare a Țiganilor.	Europa. Spania	Lumea catolică (universală)
	1493	Țiganii expulzați de la Milano.	Europa. Italia	
	1498	Țiganii expulzați din Sfântul Imperiu Roman (Germania).	Europa. Germania	
	1499	Țiganii expulzați din Spania. <i>Pragmatica Regilor Catolici</i> .	Europa. Spania	
SECOLUL NEGRU Secolul al XVI-lea	1500	Primii Țigani notificați în Rusia.	Europa. Rusia	GENERALIZAREA EXPULZĂRILOR PLUS NOI MĂSURI PENTRU ALUNGAREA ȚIGANILOR DIN EUROPA DE VEST.
E X P U L Z Ă R	1504	Este ordonată expulzarea Țiganilor din Franța.	Europa. Franța	
	1505	Două grupuri de Țigani intră în Danemarca.	Europa. Danemarca.	
		Intră grupuri de Țigani în Scoția. Probabil dinspre Spania.	Europa. Scoția	
	1510	Elveția introduce pedeapsa cu moartea pentru Țiganii găsiți în țară.	Europa. Elveția	
	1512	Catalonia expulzează Țiganii.	Europa. Spania.	
	1514.	Primii Țigani notificați în Anglia.	Europa. Anglia	
	1516	Țiganii menționați în literatură.	Europa. Portugalia.	
	1525	Țiganii interziși în Portugalia.	Europa. Portugalia	

LIA POP – DOCUMENTAR PENTRU CARTEA ROMII ȘI XENOFOBIA

I G E N E R A L E		Țigani interziși în Suedia.	Europa. Suedia	
	1526	Olanda interzice traversarea țării de către țigani.	Europa. Olanda.	
	1530	Țigani <i>interziși</i> în Anglia și Wells. Imperiul Britanic.	Europa. Regatul Unit.	
	1534	Țigan executat la Levoca, Imperiul Romano German.	Europa. Slovakia.	
	1536	Țiganilor li se ordonează să părăsească Danemarca.	Europa. Danemarca	
D E P O R T Ă R I E X E C U T I I	1538	Portugalia începe deportarea Țiganilor în colonii.	Europa. Portugalia.	
	1539	Orice bărbat găsit vagabondând este trimis la galere. Spania.	Europa. Spania.	
	1540	Țiganilor li se permite să trăiască după legile lor.	Europa. Scoția	
	1541	Țigani acuzați că ar fi început un șir de incendii la Praga.	Europa. Cehia	
	1544	Țigani din Anglia – numiți egipteni (gypsies) sunt <i>deportați</i> în Norvegia.	Europa. Norvegia	
	1547	Borde publică: Elemente de Romani.	Europa. Regatul Unit	
	1549	Țigani sunt declarați în afara legii și expulzați din Boemia.	Europa. Boemia	
	1553	Primii Țigani notificați în Estonia.	Europa. Estonia.	
	1554	Se stabilește pedeapsa cu moartea pentru orice Țigan care nu părăsește țara după o lună de la intrarea legii în acțiune.	Europa. Regatul Unit	Anglia
	1557	Se ordonează expulzarea Țiganilor din Polonia și Lituania.	Europa. Polonia și Lituania.	
	1559	Primii Țigani notificați în insula Aland.	Europa. Finlanda	
		Încercare de execuție la Dorset. Consiliul de Coroană al Reginei Elisabeta recomandă execuția a cât mai mulți Țigani, ca exemplu.	Europa. Anglia	Potrivit cu Fraser, Țigani (), p. 149.
	1562	Legea din 1554 este extinsă pentru orice vagabond din Anglia. Fraser scrie că legile aspre nu au fost puse în executare.	Europa. Regatul Unit	Fraser, Țigani (), p. 151.
	1563	Conciliul de la Trento stabilește că Țigani nu pot fi preoți.		
	1672	Elisabeta I: <i>Decret de pedepsire a vagabonzilor și de ajutorare a săracilor și a celor neputincioși</i>	Europa de Vest. Anglia	Fraser, Țigani (), p. 153.
	1573	Țigani trebuie fie să se sedentarizeze, fie să părăsească țara.	Regatul Unit	
	1574	Imperiul Otoman folosește Țigani ca mineri în Bosnia.	Europa. Bosnia. Herțegovina.	
	1579	Este interzis portul țigănesc în Portugalia.	Europa. Portugalia.	
		Primii Țigani notificați în Wales.	Europa. Regatul Unit	
	1580	Primii Țigani notificați în Finlanda continentală.	Europa. Finlanda.	
1584	Danemarca și Norvegia expulzează Țigani.	Europa. Danemarca și Norvegia.		
1586	Belarusul expulzează Țigani.	Europa de Est. Belarus.		

	1589	Danemarca impune pedeapsa cu moartea pentru Țigani care nu părăsesc țara.	Europa de Vest. Danemarca.	
	1595	Ștefan Răzvan ajunge voievod al Moldovei.	Europa de Est. Romania	

Țigani în Europa de Vest 1600 – 1736

TIMPUL		FAPTELE	DENUMIREA ACTUALĂ	OBSERVAȚII	
	ANUL / ANII.	EVENIMENT / PROCES PETRECUT	LOC DE DESFĂȘURARE CU DENUMIREA ACTUALĂ	Surse, Incongruențe, Interpretări	
		Moses Faw și alți trei egipteni sunt spânzurați pentru asociere la comiterea de jafuri.		Fraser, Țigani (), p. 157, după MacRitchie.	
E X P U L Z Ă R I, E X E C U Ț I și M U N C Ă L A	Secolul al XVII-lea	1607	Regele Henric îi invită pe Țigani să danseze în fața Curții.	Europa de Vest. Franța	Fraser, Țigani (), p. 160.
		1611	Scoția. Trei Țigani sunt spânzurați cf <i>Legii din 1554</i> .	Europa de Vest. Scoția	Este un secol puțin documentat de Kenrick.
			Cete de Țigani de până la 100 de persoane cutreieră Franța, în migrații circulare.	Europa de Vest. Franța	Fraser, Țigani (), p. 160.
			La începutul secolului Țigani sunt pedepsiți aspru și viguros pentru vagabondaj și recrutați pentru galere.	Europa de Vest. Franța	Fraser, Țigani (), p. 161.
		1624	Spânzurarea a 8 "egipteni" (Țigani) pentru jafuri. Dintre ei, 3 au fost din Clanul Faa.	Europa de Vest. Europa de Vest. M. B. (Scoția.)	Fraser, Țigani (), p. 158.
		1633	<i>Pragmatica</i> lui Filip al VI-lea intră în vigoare. Țigani sunt expulzați.	Europa de Vest. Spania.	
		1637	Se introduce pedeapsa cu moartea pentru Țigani care nu părăsesc țara.	Europa de Vest. Suedia.	
			Pedepse tot mai crude pentru Țigani în Țările de Jos. Aici se organizau inclusiv "vânători de Țigani" (" <i>heidenjachten</i> ") (Ultima s-a organizat în 1728 de către Gelderland.)	Europa de Vest. Țările de Jos.	Fraser, Țigani , pp. 164-165.
		1672	Elisabeta I: <i>Decret de pedepsire a vagabonzilor și de ajutorare a săracilor și a celor neputincioși.</i>	Europa de Vest. Anglia	Fraser, Țigani , p. 153.
		1682	Decret al Regelui Ludovic al XIV-lea în virtutea căruia toți nesedentarii, Țigani bărbați prin care erau arestați și trimiși fără judecată la galere, femeile erau rase în cap ; adăpostirea lor era interzisă.	Europa de Vest. Franța	Fraser, Țigani (), p. 164.
		1692	Țigani sunt notificați la Villach, Imperiul Habsburgic. (Austria).	Europa de Vest. Austria	
		1714			
	1714	Pedeapsa capitală pentru a fi Țigan este aplicată pentru ultima oară.	Europa de Vest. Scoția	Fraser, Țigani (), p. 159.	

LIA POP – DOCUMENTAR PENTRU CARTEA ROMII ȘI XENOFOBIA

G A L E R E		Capul de acuzare a fi țigan se păstrează până în 1770.		
	1732	2 Țigani din clanul Linligthgow sunt spânzurați pentru spargere și jaf.		
	1736	Țigancă omorâtă prin înecare strigă, cu ultima suflare, în favoarea regelui Jacob.		

.....